

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

ÇOCUKLARIMIZ, YARINLAR VE İESOB VAKFI

Bir anne ve babanın en kıymetli varlığının çocukları olduğunu söylemek herhalde yanlış olmayacaktır. Bütün anne ve babalar çocukları olduğu günden son nefeslerini verdikleri ana kadar çocuklarını ve onların yarınlarını düşünür. Onlarla mutlu olur, onlarla üzülür. Kendi yuvalarını kurduklarında bile çocuklarımızın bize yakın olmalarını, torunlarımızı sevebilmeyi ve onlara bakabilmeyi isteriz. Hatta çocuklarımızdan çeşitli gerekçelerle sakınmak durumunda kaldığımız zaman, ilgi, sevgi ve şımarma talebini torunlarımız için sınırsızca karşılarız. Toplumsal yapımız ve geçmişten bugüne aile bireyleri arasında varolan ilişki sistemimiz böylesi bir sonucu yaratmıştır. Bu yapının hem olumlu hem de bazı olumsuz yönleri olduğu söylenebilir. Ancak, coğrafi ve kültürel olarak geçiş ülkesi konumunda olan ülkemizde aile bağlarının güçlü olmasının olumlu yönlerinin ağır bastığını söylemek yanlış olmayacaktır. Zaten böylesi bir sonuç üretmeyen bir yapıyı hiçbir canlının koruması ve yaşatması mümkün değildir.

Çocukların toplumsal açıdan önemini en iyi kavrayanların başında **Gazi Mustafa Kemal Atatürk** gelmektedir. Nitekim dünyadaki ilk ve tek çocuk bayramını hem de ulusal egemenlik ile bütünleştirerek hediye etmiştir. Büyük önder ayrıca "gelecek için hazırlanan vatan evlâtlarına, hiçbir güçlük karşısında yılmayarak tam bir sabır ve metanetle çalışmalarını ve öğrenim gören çocuklarımızın ana ve babalarına da yavrularının öğreniminin tamamlanması için hiçbir fedakârlıktan çekinmemelerini tavsiye ederim." diyerek hem çocuklara hem de anne ve babalara düşen önemli görevleri veciz bir şekilde hatırlatmıştır.

Hem anne ve babaları olarak bireysel hem de toplumsal açıdan çok büyük önem taşıyan çocuklarımızı öncelikle iyi bir insan olarak yetiştirmek zorundayız. Dürüst, çalışkan, adil, iyiniyetli, yardımsever, doğa dostu çocuklara sahip ulusların geleceği parlak olacaktır. Bu nedenle hem ebeveynlerin hem de eğitim sisteminin bu evrensel değerleri çocuklara aktarabilecek bilinç ve niteliğe sahip olması gerekmektedir. Dolayısıyla anne-baba adaylarının çocuk sahibi olmadan önce bilinçlendirilmesi oldukça önem taşımaktadır. Ancak eğitimin asli unsuru olan öğretmenler ve onların görev yaptıkları zemini oluşturan eğitim sistemi ve maddi koşulların (okul binaları, sınıfların fiziki ve teknik koşulları vb.) belli bir nitelik eşiğini aşması sağlamalıdır. Bu nedenle eğitime ayrılan kaynakların mümkün olan en üst düzeye çıkarılması gerekir. Zira, ülkelerin yarın karşılaşacağı koşullar bugün çocuklara verilen eğitimin niteliği ve eğitim için ayrılan kaynağın düzeyi tarafından şekillenecektir. Ülkemizin bu alanda gerek nitelik gerekse ayrılan kaynak boyutunda ciddi bir sıçrama yapması gerektiğini söylemek yanlış olmayacaktır.

Saniyorum okuyucularımız Zekeriya Başkan bu konuyu nereye bağlayacak diye merak ediyordur. Merakınızı hemen gidermeye çalışayım. Bir kere ben hem bir baba hem de dedeyim. Sizler gibi, sizler kadar çocukların önemini ve değerini bilen biriyim. Ancak Birlik Başkanı olarak sadece kendi çocuklarıma değil tüm esnaf kardeşlerimizin çocuklarına karşı da kendimi sorumlu hissediyorum, onlar için de bir şeyler yapabilmeyi diliyorum.

İşte bu noktada çocuklarımıza verilebilecek en önemli şeyin iyi bir eğitim olduğunun bilinciyle hareket ediyor ve sizlere iki müjde vermek istiyorum. Bunlardan ilki yeni açtığımız eğitim merkezimizdir. İzka'dan aldığımız proje desteği ile adeta yeniden yarattığımız bu tesisi yarınlarda bir sürekli eğitim merkezine dönüştürmek ve esnaflarımızın çocuklarına nitelikli meslekler kazandırmak istiyoruz. İkincisi ise tüzüğünde gerekli değişiklikleri yaptığımız Vakfımız aracılığıyla esnaf çocuklarına burs verebilmeye başlamamızdır. Bu yıldan başlayarak imkanlarımız ölçüsünde başarılı esnaf çocuklarına burs vermek üzere yola çıktık. Bu yolun uzun ve yolcularının çok olması için Birlik Yönetimi olarak elimizden geleni sonuna kadar yapmaya kararlıyız.

Değerli kardeşlerim, ünlü düşünür Konfüçyüs yaklaşık 2500 yıl önce "Bir yıl sonrasını düşünüyorsan tohum ek. On yıl sonrasını düşünüyorsan ağaç dik. Yüzyıl sonrasını düşünüyorsan insan yetiştir." diyerek insana yatırımın önemini yüzyıllar önce açık bir şekilde ortaya koymuştur. Bizler de İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak bugünlerde bu felsefeye uygun adımlar atıyoruz. Bu adımları yakın gelecekte artırmayı diliyoruz. Bunun da bu ay içinde kuruluşunun 91. yılını kutlayacağımız Cumhuriyetimize bir borcumuz olduğunu düşünüyoruz.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF ve SANATKAR KÖŞESİ

İESOB NİTELİKLİ İŞGÜCÜ PROGRAMLARI PROJESİ KURSIYER BAŞVURULARI

Birliğimizin, İzmir Kalkınma Ajansı Okul Öncesi ve Mesleki Eğitim Mali Destek Programı kapsamında başarılı bulunan ve uygulamaya başlanılan “**İESOB Nitelikli İşgücü Programları Projesi**” kapsamında, kursiyer başvuruları alınmaya başlanmıştır.

Metal Teknolojileri, Mobilya Döşeme ve Yenilenebilir Enerji Teknolojileri Alanlarında toplam 120 kursiyer, İESOB Eğitim Merkezinde ve proje ortağı Meslek Liselerinde çağın gerekliliklerine uygun son teknoloji makine ve ekipmanlarla donatılan atölyelerde teorik ve uygulamalı eğitimler alacaklardır. Kursiyerlere **4 ay** sürecek eğitimler boyunca günlük 17 TL harcırah verilecek olup kurs sonunda sertifika düzenlenecektir. Proje sonucunda başarılı kursiyerlere özel sektörde istihdam fırsatları sunulacaktır.

Bu kapsamda sınırlı olan kursiyer kontenjanı için öncelikle üyelerimizin yanlarında ilgili alanlarda çalışan, 18 - 25 yaş arası çalışanlarımız, sonrasında ise odalarımızın önerileri doğrultusunda diğer başvurular değerlendirilecektir.

Başvurular <http://www.iesob.org.tr/iesob-nitelikli-iscucu-programlari-projesi-kursiyer-basvuru-formu> adresi üzerinden veya Birlik Ar-Ge ve Eğitim Müdürlüklerimize şahsen yapılabilecektir. **Başvuru için son tarih 07.11.2014**'dür.

İESOB - ZORLU ENERJİ İNDİRİMLİ ELEKTRİK PROTOKOLÜ

İESOB ile Zorlu Enerji arasında **13.10.2014** tarihinde imzalanan protokol kapsamında Birlik üyeleri arasından **aylık elektrik kullanımı,**

- 133 TL - 500 TL arasında olanlara **yüzde 10,98,**
- 501 TL - 1000 TL arasında olanlara **yüzde 11,17,**
- 1000 TL'nin üzerinde olanlara **ise yüzde 11,52 net indirim uygulanacaktır.**

Esnaf ve sanatkarlarımızın gider kalemlerinin her geçen gün hızla arttığı ve özellikle enerji maliyetlerinin dayanılmaz boyutlara ulaştığı bu dönemde sözkonusu protokolün tüm kesimlere faydalı olacağı düşünülmektedir. Protokol kapsamında herhangi bir yerleşik çalışma alanı olmayan üyelerimiz de (Şoför esnafı, pazarcı esnafı, seyyar esnaf ve sanatkarlarımız) evleri ve diğer mülkiyetleri için indirimden faydalanabilirler.

Başvuru kapsamında esnaf ve sanatkarlarımız bağlı oldukları odalar ile iletişime geçip süreç ile ilgili bilgi alabilir ve gerekli evraklar olan kimlik fotokopisi, vergi levhası fotokopisi, son fatura örneği, imza sirküleri, faaliyet belgesi, zorlu enerji satış sözleşmesi, özel şartlar formu ve İA02 Formunu hazırlayarak kısa süre içerisinde indirimli elektrik kullanımına başlayabilirler.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

ORTA VADELİ PROGRAM 2015-2017

Türkiye'de 2006 yılından itibaren hazırlanmaya başlanan ve her yılın Ekim ayında gelecek üç yılı kapsayacak şekilde yenilenen **Orta Vadeli Program(OVP)** 8 Ekim tarihinde Resmi Gazetede yayınlanmıştır. 2015-2017 döneminde uygulanacak ekonomi politikaları ve ulaşımları öngörülen makroekonomik hedefleri ortaya koyan bu program üreticiler ve girişimciler kadar tüketicileri de ilgilendiren önemli bir belgedir. Zira bu program büyüme hızı, yatırımlar, ihracat, ithalat, cari açık gibi hedefler yanında istihdam ve enflasyon gibi her vatandaşın yakından ilgilendiren göstergeler için de hedefler ortaya koymaktadır. Bu nedenle tüm ekonomik birimlerin bu programı incelemesi ve bulunduğu konum açısından uygulanacağı söylenen politikalar ve öngörülen hedefleri dikkate alması gerekmektedir. Zira bu program herkes ve her kesim için bir tür harita gibi yol göstermektedir.

Yeni Orta Vadeli Program oldukça zorlu bir ulusal ve küresel konjonktürde hazırlanmıştır. Böylesi bir ortamda hükümetlerin kendilerini üç yıl boyunca bağlayacak politika ve hedefler ortaya koyması oldukça önemli riskleri beraberinde getirmektedir. Nitekim bir önceki OVP'de 2014 yılına ilişkin olarak ortaya konulan büyüme, işsizlik ve enflasyon gibi temel hedeflerin tutturulması oldukça imkansız görünmektedir. Bu da kuşkusuz ekonomi yönetiminin kredibilitesini olumsuz yönde etkilemektedir.

2015-2017 dönemini kapsayan yeni OVP, 2008 yılında başlayan küresel krizin olumsuz etkilerinin 2015 yılında da devam edeceğini öngörmektedir. Nitekim programda; ABD Merkez Bankasının (FED) varlık alım programını (piyasaya para vermeyi) 2014 yılı Ekim ayında sonlandıracağı, 2015 yılının ortalarında politika faizini artıracığı beklenmektedir. Bu süreçte Avrupa Merkez Bankasının (ECB) ekonomik toparlanmayı desteklemek ve deflasyon riskini bertaraf etmek için parasal genişlemeye devam edeceği, en büyük ticaret ortağımız olan Avro Bölgesi'ndeki gelişmelerin dış ticaret, uluslararası yatırım ve finans kanalları ile Türkiye ekonomisini etkileyeceği öngörülmektedir. Dolayısıyla OVP 2015 yılında küresel rüzgarların ters eseceği varsayımı üzerine kurulmuştur.

OVP'nin temel amaçları; enflasyonla mücadelede kararlılıkla devam etmek, cari işlemler açığını düşürmek, yapısal reformlara hız vererek Türkiye'nin potansiyel büyümesini artırmak olarak belirlenmiştir. Bu amaçlara ulaşmak için ise, cari işlemler açığını azaltmak ve enflasyonu düşürmede para politikasını desteklemek amacıyla maliye politikasındaki sıkı duruşun devam ettirileceği, makroekonomik istikrarı

güçlendirmek ve cari işlemler açığını sürdürülebilir seviyelere çekmek amacıyla yapısal reformlara hız verileceği ifade edilmektedir.

Bu genel çerçevede programda oldukça ciddi özelleştiriler yapıldığı; sıcak paraya dayalı büyümenin artık sürdürülemeyeceği, ekonomide yapısal dönüşümün kaçınılmaz olduğunun ifade edildiği görülmektedir. Programda ayrıca "hâlihazırda kısıtlı olan yurt içi tasarruflarımızın ekonomi için üretken alanlarda kullanılması üretim potansiyelimiz açısından büyük önem taşımaktadır. Gayrimenkul değer artışlarının yeterince vergilendirilmemesi, imar düzenlemeleri ve kamu hizmetleri yoluyla ciddi bir gayrimenkul rantı oluşması ve bundan kamunun yeterince pay alamaması kaynaklarımızın önemli ölçüde üretken olmayan alanlara kaymasına neden olmaktadır. Bu durum, büyüme potansiyelinin artmasına bir kısıt oluşturmaktadır." denilmektedir. Bu ifadeler ekonomi yönetiminin sıcak para yanında arazi rantları ve inşaat ile büyümenin de sonuna geldiğini kabul ettiği anlamına gelmektedir. Ayrıca bu değerlendirmeler Türkiye'nin ekonomide gerçekten bir yapısal dönüşüme olan ihtiyacının en üst düzeyden ifadesi olup, gecikmiş olsa da, gelecek için dünden daha fazla ümitli olmayı mümkün kılmaktadır.

Sonuç olarak OVP,

- √ Türkiye'nin yüzde 8-9 gibi büyüme hızlarını gelecek üç yılda yakalayamayacağını,
- √ İşsizliğin yüzde 9-10 gibi yüksek düzeylerini koruyacağını,
- √ Enflasyonun gelişmiş ülkelerdeki gibi yüzde 2-3 düzeyine düşürülemeyeceğini,
- √ Dış açıkların yüksek düzeyini koruyacağını,
- √ Tasarrufları kısa dönemde artırmının mümkün olamayacağını,
- √ Üretim ve tüketim deseni arasındaki uçurumun yakın zamanda giderilmesinin oldukça güç hatta imkansız olacağını açık bir şekilde ortaya koymaktadır.

Programda ayrıca oldukça iyi tespitler, oldukça iyiniyetli öngörüler olmakla birlikte nasıl sorusuna yeterince cevap verilemediği görülmektedir. Ayrıca 2015 yılının seçim yılı olması ve radikal önlemlerin hayata geçirilmemesinin güç olması yeni Orta Vadeli Programın Türkiye'nin yapısal sorunlarını çözmede başarısı konusunda bazı soru işaretleri yaratmaktadır. Bununla birlikte teknik açıdan oldukça nitelikli olan bu programın başta esnaflarımız olmak üzere tüm ekonomik kesimlere hayırlı olmasını diliyoruz.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

GÖSTERGE	2013				2014								
	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL
İMALAT SAN. KKO (%)	75,4	76,4	75,6	76,0	73,9	73,3	73,1	74,4	74,4	75,3	74,9	74,7	74,4
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	52.925	46.985	64.117	101.199	24.368	27.167	37.812	42.769	46.379	47.278	46.602	45.131	49.262
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	45.981	40.041	47.271	42.834	35.925	46.534	53.949	55.738	50.550	53.460	53.125	26.433	54.221
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	25.808	25.648	25.443	25.262	25.194	24.999	25.583	26.194	26.538	26.586	26.410		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	2.831	2.743	2.784	2.809	2.841	2.825	2.747	2.579	2.551	2.624	2.867		
İŞSİZLİK ORANI (%)	9,9	9,7	9,9	10,0	10,1	10,2	9,7	9,0	8,8	9,1	9,8		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	755.253	752.652	762.752	798.505	811.014	829.499	833.770	830.535	822.710	847.479	847.657	855.154	884.571
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	8,9	8,7	8,5	8,7	9,0	10,4	11,3	11,1	10,7	10,1	9,4	9,1	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	8,7	9,0	9,0	8,8	9,0	9,6	10,3	10,9	10,9	10,6	10,1	9,7	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	8,2	8,5	8,8	9,2	9,4	9,6	9,9	10,2	10,5	10,4	10,3	10,1	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.002.458	1.000.347	1.026.008	1.064.711	1.094.884	1.095.934	1.101.186	1.097.176	1.110.013	1.136.689	1.133.809	1.163.661	1.195.411
MALİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	24.602	22.923	24.023	26.625	26.621	25.928	26.676	25.751	25.564	27.213	25.049	28.864	29.967
TİCARİ KREDİLER KREDİLER(Milyon TL)	609.307	607.099	626.182	657.223	683.145	688.337	693.425	689.993	700.545	721.394	719.322	742.656	819.993
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	237.211	239.117	243.734	248.008	250.591	250.899	252.451	253.742	257.552	260.954	263.673	266.724	271.180
KONUT(Milyon TL)	106.208	106.789	108.782	110.198	111.728	111.989	112.382	112.515	113.814	115.005	116.294	117.701	119.759
TAŞIT (Milyon TL)	8.387	8.330	8.409	8.557	8.472	8.213	7.995	7.797	7.598	7.448	7.317	7.104	6.964
DİĞER (Milyon TL)	122.616	123.998	126.543	129.253	130.391	130.697	132.074	133.430	136.140	138.506	140.062	141.919	144.457
KREDİ KARTI (Milyon TL)	82.287	82.010	82.534	82.406	83.976	80.934	78.590	77.180	76.653	75.916	73.876	73.766	74.271
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	11,7	11,8	10,7	10,8	13,8	15,0	15,3	14,8	13,8	12,5	12,9	12,8	12,7
KREDİ FAİZİ (Konut %)	10,9	10,8	10,5	10,7	11,9	13,5	13,9	13,7	12,7	12,0	11,2	11,0	10,9
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	11,3	10,8	10,9	10,3	13,9	14,3	15,4	14,0	13,7	11,3	12,1	12,0	11,9
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	14.341	14.416	14.676	15.137	15.487	15.687	15.859	16.031	16.278	16.599	16.769	16.978	17.146
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	11.243	11.327	11.542	11.772	12.006	12.275	12.551	12.820	13.183	13.474	13.737	13.904	14.131
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	3.098	3.089	3.134	3.365	3.481	3.412	3.307	3.211	3.095	3.125	3.032	3.074	3.015
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,4
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	28.013	28.488	28.860	29.588	30.300	30.812	31.286	31.534	31.846	32.140	32.797	34.078	
Kredi Kartları	4.792	4.940	5.107	5.019	5.219	5.391	5.416	5.404	5.316	5.299	5.550	5.711	
Ferdi Kredi Konut	683	690	677	665	664	653	619	621	614	619	619	626	
Ferdi Kredi Otomobil	266	258	259	257	257	254	251	250	236	234	236	238	
Ferdi Kredi Diğer	3.901	3.996	4.116	4.154	4.247	4.351	4.945	5.023	5.025	5.151	5.418	5.700	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	2.051	2.109	2.254	2.131	2.205	3.142	3.179	2.476	2.484	3.599	2.539	2.589	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	1.391	1.388	1.398	1.407	1.421	1.408	1.385	1.434	1.439	1.259	1.288	1.285	
İnşaat	2.879	2.864	2.846	3.040	3.084	2.933	3.131	3.253	3.383	2.978	3.397	3.863	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	873	879	884	903	926	929	925	938	944	932	932	1.006	
Diğer	11.176	11.364	11.319	12.014	12.279	11.751	11.434	12.135	12.405	12.069	12.819	13.061	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	89,3	98,1	92,4	87,4	88,6	75,8	75,1	81,4	80,1	81,8	80,7	95,8	81,9
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	649,0	646,0	643,3	651,6	756,5	535,8	558,1	579,0	581,9	588,2	601,8	989,8	709,0
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	56,7	60,3	55,3	68,3	59,3	42,7	52,3	52,9	43,2	65,2	55,4	37,5	77,7
KURULAN ŞİRKET SAYISI	4.061	3.533	4.715	4.351	5.916	4.771	5.026	4.959	4.768	4.851	4.394	4.067	5.206
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	1.117	1.022	1.163	2.610	2.892	1.181	1.073	937	968	1.120	1.136	874	995
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	7,88	7,71	7,32	7,40	7,75	7,89	8,39	9,38	9,66	9,16	9,32	9,54	8,86
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	6,23	6,77	5,67	6,97	10,72	12,40	12,31	12,98	11,28	9,75	9,46	9,88	9,84
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	152.475	151.385	151.877	152.483	153.457	154.172	155.602	156.559	156.993	157.478	157.768	158.034	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	247.090	247.784	248.238	251.548	252.039	250.895	250.279	248.116	245.766	245.534	242.479	243.764	
ORTALAMA DOLAR KURU	2,0190	1,9920	2,0224	2,0600	2,2190	2,2150	2,2200	2,1290	2,0930	2,1180	2,1210	2,1600	2,2060
ORTALAMA EURO KURU	2,6930	2,7160	2,7320	2,8210	3,0240	3,0220	3,0690	2,9410	2,8770	2,8780	2,8790	2,8790	2,8530
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,3340	1,3630	1,3500	1,3690	1,3630	1,3650	1,3820	1,3810	1,3750	1,3590	1,3580	1,3330	1,2930